

Maar die staat der rechtheid is niet gebleven; de mensch is gevallen; de zonde, de afval van God, eenmaal ingelaten in de ziel, heeft haar veroverd, onderworpen, aan zich dienstbaar gemaakt. Het beeld Gods is verloren, hoewel niet vernietigd. Denkt U de prachtige schilderij van Rembrandt, die men gewoonlijk de nachtwacht noemt, door eene schendige hand met eene zwarte verfstof overdekt, zóó, dat die verf niet maar over de kleuren heen ligt en ze zelf ongeschonden heeft gelaten, maar zóó, dat ze zich met die kleuren chemisch heeft vereenigd, zoodat Ge geen middel kent om ze ooit weer te verwijderen; slechts hier en daar ziet Ge nog eene flauwe schemering van de oorspronkelijke kleurenpracht, enkele lijnen en trekken van het heerlijke beeld, doorbreken; zoudt Ge niet die schilderij verloren noemen, hoewel ze niet vernietigd is?

Verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods 1) noemt de Heilige Schrift den mensch na den val, en dat niet in dien zin, dat de duisternis als zoodanig gekend wordt, maar zóó, dat de menschen de duisternis liever hebben gehad dan het licht (Joh. 3 : 19). *cf. ook Joh. 1:4.*

De logos in den mensch bestaat nog, maar hij is van zijne vroegere heerlijkheid, energie, juistheid, scherpste, beroofd. Calvin haalt de woorden uit het Evangelie van Johannes (1 : 5) aan 2): „Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft hetzelfde niet begrepen” en gaat dan voort: „met welke woorden deze twee dingen klaarlijk worden uitgedrukt, te weten, dat in des menschen verkeerde en verbasterde natuur nog eenige vonkskens lichten, die bewijzen, dat hij een redelijk wezen is en van de domme

1) Ephes. 4 : 18: ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ, ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ.

2) Instit II, 2 : 12: „quibus verbis utrumque clare exprimitur, in perversa et degenera hominis natura micare adhuc scintillas, quae ostendant rationale esse animal et a brutis differre, quia intelligentia praeditum sit; at tamen hanc lucem multa ignorantiae densitate suffocari, ut efficaciter emergere nequeat. Sic voluntas, quia inseparabilis est ab hominis natura, non periit; sed pravis cupiditatibus devincta fuit, ut nihil rectum appetere queat.”